

14. března 2012

Shrnutí

- Česká ekonomika zpomalovala postupně v každém čtvrtletí roku 2011 jak v meziročním, tak i mezikvartálním srovnání. K mezikvartálnímu poklesu došlo dříve než v ekonomice EU. Na ztrátu dynamiky působila vnější poptávka jen dílčím způsobem a výrazněji až ve 4. čtvrtletí. Hlavní příčina nepříznivého vývoje české ekonomiky tak spočívala ve vnitřním prostředí, neboť plných sedm desetin českého HDP v reálném i nominálním vyjádření tvoří výdaje na konečnou spotřebu domácností a vládního sektoru, které v každém čtvrtletí reálně klesaly. Po převážnou část roku se snižovaly také investice. Jediným růstovým impulsem se tak stal v roce 2011 zahraniční obchod.
- HDP¹ stoupl v roce 2011 meziročně o 1,7 % proti růstu o 2,6 % v roce 2010. Pokles tempa byl během roku pozvolný, podobně jako v ekonomice Evropské unie. Oproti ní však bylo meziroční zpomalování HDP v ČR ve druhé polovině roku pololetí rychlejší – zatímco unie jako celek ubrala ve 3. a 4. čtvrtletí na tempu tak, že její HDP rostl meziročně o 1,4 % a 0,9 %, česká ekonomika zpomalila na 1,2 % a v posledních třech měsících roku se HDP zvýšil jen o 0,6 %.
- Mezikvartálně v posledních dvou čtvrtletích roku 2011 česká ekonomika poklesla, shodně o 0,1 %.
- Pokles výdajů na konečnou spotřebu domácností i vlády byl v České republice v jednotlivých čtvrtletích roku 2011 podle dat Eurostat jedním z nejhlubších v Evropské unii. Oproti pokračujícímu růstu investic, vykázanému za EU 27, zaznamenávala ČR jejich pokles.
- Hrubá přidaná hodnota tvořená v odvětvích české ekonomiky stoupla ve srovnání s rokem 2010 polovičním tempem (+1,5 % oproti +3,2 %), s nejvyšší dynamikou ve zpracovatelském průmyslu (+9,8 %). Její přírůstek byl menší než přírůstek HDP. Dokládá postupující snižování aktivity v ekonomice. Ve 4. čtvrtletí již hrubá přidaná meziročně hodnota nerostla.
- Firmy v průmyslu zvýšily svou produkci reálně o 6,9 % s výrazným poklesem tempa v průběhu roku. Z poloviny se na tomto růstu podílela výroba aut. Klesající tempo nových zakázek v závěru roku ožilo díky zahraničí. Stavebnictví zůstalo třetí rok v poklesu, maloobchodní tržby bez prodeje aut stagnovaly, tržby ve službách jsou v poklesech od konce roku 2008.
- Váha silničních vozidel na celkovém exportu z ČR dále vzrostla, podíl zemí EU 27 se mírně snížil.
- Trh práce ožil jen nepatrně díky vyšším počtům podnikajících při poklesu počtu zaměstnanců. Reálná mzda stoupla nejméně v dekadě, ve 4. čtvrtletí již poklesla. V nepodnikatelské sféře je v meziročních poklesech již šest čtvrtletí.
- Spotřebitelské ceny stouply o 1,9 % při výrazných rozdílech v tempoch jednotlivých položek spotřeby (ceny potravin se zvýšily o 4,6 %). Růst cen v průmyslu byl druhý nejvyšší v dekadě, pokles cen stavebních prací se prohloubil. Nepříznivý vývoj směnných relací způsobil snížení úhrnné cenové hladiny v ekonomice.

¹ Pokud není uvedeno jinak, jsou data o HDP a jeho složkách uvažována v reálném vyjádření a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

- Úvěry podnikům a domácnostem stouply meziročně o 5,5 % proti 3 % v roce 2010. Lidé především splácejí své závazky. Stavby úvěrů na spotřebu meziročně poklesly. Podíl úvěrů rizikových úvěrů se snížil u firem i domácností.
- Schodek státního rozpočtu se zlepšil při růstu daňových příjmů a stagnaci výdajů.